

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Pedagogika specjalna				
2. Kod przedmiotu:	M1-8				
3. Okres ważności karty:	od roku akademickiego 2019/2020				
4. Forma kształcenia:	jednolite studia magisterskie				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne				
6. Kierunek studiów:	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna				
7. Profil studiów:	praktyczny				
8. Specjalność:	-----				
9. Semestr:	VII				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych				
11. Prowadzący przedmiot:	dr Monika Urbanek, mgr Beata Gawłowska				
12. Grupa przedmiotów:	przygotowanie w zakresie pedagogiczno-psychologicznym				
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
Podstawowa wiedza z pedagogiki i psychologii.					
16. Cel przedmiotu:					
Głównym celem przedmiotu jest poznanie trendów pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym pracą dydaktyczno-wychowawczą, rehabilitacyjną i profilaktyczną pedagoga specjalnego. Istotnym celem jest kształtowanie u studentów podstaw umiejętności i kompetencji diagnozowania, organizowania i projektowania działalności pedagoga specjalnego w pracy samodzielnej i z zespołem wychowawczym. Udział w kursie jest możliwością kształtowania wrażliwości etycznej, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i odpowiedzialności wobec osób niepełnosprawnych z ukierunkowaniem na ich dobro i optymalny rozwój.					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla specjalności/kierunku studiów
W1	Zna i wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki specjalnej	Wykład konwersatoryjny, dyskusja i prezentacja	Egzamin, kolokwium zaliczeniowe, dyskusja	W/Ćw.	K_W01 K_W02 K_W04
W2	Ma uporządkowaną wiedzę na temat inkluzji, edukacji i opieki nad osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami.	Egzamin, wykład konwersatoryjny, praca w grupie zadaniowej, wypowiedzi ustne	Egzamin, kolokwium zaliczeniowe, wypowiedzi ustne, praca w grupie	W/Ćw.	K_W04 K_W06 K_W11 K_W12
U1	Potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej w celu obserwacji, analizowania i interpretowania potrzeb i problemów dzieci wymagających specjalnych	Praca w grupie zadaniowej, prezentacje ustne	Egzamin, prezentacje ustne	W/Ćw.	K_U01 K_U02 K_U04

	metod wychowawczych i edukacyjnych					
U2	Wykorzystuje w projektowaniu pracy z dzieckiem niepełnosprawnym informacje uzyskane na jego temat od specjalistów (logopedy, pedagoga, lekarza, terapeuty) i rodziców	Wykład konwersatoryjny, praca w grupie zadaniowej, dyskusja, wypowiedzi ustne	Dyskusja, praca w grupie	W/Ćw.	K_U14	
K1	Jest przygotowany do efektywnego realizowania wyzwań zawodowych w pracy z dziećmi wymagającymi specjalnych metod wychowawczych i edukacyjnych	Egzamin, wypowiedzi ustne	Egzamin, wypowiedzi ustne	W/Ćw.	K_K05	
K2	Jest głęboko przekonany o sensie pracy w zespole, współpracy ze specjalistami i rodzicami dziecka z niepełnosprawnością, kieruje się jego dobrem oraz poczuciem odpowiedzialności za jego szeroko rozumiany rozwój	Egzamin, wykład konwersatoryjny, prezentacja ustna, medialna, dyskusja	Dyskusja, studium przypadków osób niepełnosprawnych	W/Ćw.	K_K01 K_K10	
18. Formy i wymiar zajęć: w, ćw., war., pz, s			W 15, ćw 30			
19. Treści kształcenia:						
Lp.	Tematyka zajęć - wykłady					
1.	Pedagogika specjalna w systemie nauk o wychowaniu					
2.	Pedagogika specjalna i lecznicza w rozwoju historycznym. Maria Grzegorzewska „Szkoła Specjalna”.					
3.	Podstawowe działy w pedagogice specjalnej					
4.	Osoba ze specjalnymi potrzebami. Wychowawca i jego problemy. Zasada normalizacji					
5.	Współczesne, światowe trendy w opiece nad osobami niepełnosprawnymi					
6.	System prewencyjnej opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Zakłady i szkoły dla niepełnosprawnych					
6.	Poradnictwo dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym. Dzieci ulicy. Wczesna diagnoza i praca z rodzicami					
7.	Inkluzja i integracja – współczesny trend w edukacji i opiece nad osobami niepełnosprawnymi. Klasy integracyjne					
Lp.	Ćwiczenia					
1.	Cele i zasady pedagogiki specjalnej. Nauki pomocnicze i współdziałające z pedagogiką specjalną					
2.	Uwarunkowania efektywności wczesnego wspomagania rozwoju dziecka zagrożonego niepełnosprawnością. Marginalizacja i integracja. Praca z rodziną					
3.	Wczesne rozpoznanie objawów opóźnienia rozwoju ruchowego i zasady postępowania w uszkodzeniach układu nerwowego u dzieci					
4.	Niepełnosprawność intelektualna, zachowania przystosowawcze, systemy wsparcia. Metoda ośrodków pracy Marii Grzegorzewskiej, Marii Montessori. Modele pracy z uczniami niepełnosprawnymi					
5.	Specjalne metody nauczania uczniów niesłyszących i problemy organizacji szkolnictwa					
6.	Kształcenie i przygotowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością wzrokową do dorosłego życia					
7.	Dzieci niedostosowane, dzieci ulicy. Strategia wspomagania rodziców					
8.	Struktura edukacji specjalnej osób niepełnosprawnych w Polsce. Inkluzja, integracja edukacyjna i społeczna w polskiej pedagogice specjalnej					
20. Egzamin:			tak, nie			
21. Literatura podstawowa:						
1.	Doroszewska J.: 1981, <i>Pedagogika specjalna</i> . Wrocław-Kraków-Gdańsk. Wyd. Zakład Narodowy im. Ossolińskich.					

2. Dykcik W. (red.) 2001, *Pedagogika specjalna*. Wyd. Naukowe UAM, Poznań.
3. Polak-Bujanowska Z. (red.) 2008, *Kompetencje pedagoga specjalnego. Aktualne wyzwania teorii i praktyki*. Wyd. Uniwersytetu M. Curie-Skłodowskie, Lublin.
4. Sękowska Z. 2001, *Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej*. Wyd. Akademia Pedagogiki Specjalnej, Warszawa.
5. Chrzanowska I. 2015, *Pedagogika specjalna*. Impuls, Kraków.
6. Smith D.D. 2009, *Pedagogika specjalna*. Wyd. PWN, Warszawa.
7. Wyczęsany J. 2009, *Pedagogika upośledzonych umysłowo*. Impuls, Warszawa.

22. Literatura uzupełniająca:

1. Bogucka J, Kościelska M. (red.) 1996, *Wychowanie i nauczania integracyjne. Nowe doświadczenia*. Warszawa.
2. Borzyszkowska H. 1985, *Oligofrenopedagogika*. Warszawa.
3. Gałkowski S. 2003, *Rozwój i odpowiedzialność. Antropologiczne podstawy koncepcji wychowania moralnego*. Wydawnictwo KUL, Lublin.
4. Hulek O. (red.) 1993, *Edukacja osób niepełnosprawnych*. Warszawa.
5. Kielian J. 2010, *Jak pracować z rodzicami dziecka upośledzonego*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
6. Kołakowski A., Wolańczyk T., Pisula A., Skotnicka M., Bryńska A. 2007, *ADHD – zespół nadpobudliwości psychoruchowej*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Gdańsk.
7. Korzon A. 1996, *Totalna komunikacja jako podejście wspomagające rozwój zdolności językowych uczniów głuchych*. Kraków, Wyd. Naukowe WSP.
8. Obuchowska I. (red.) 1991, *Dziecko niepełnosprawne w rodzinie*. Warszawa WSiP.
9. Walczak G. (red.) 1995, *Problemy współczesnej rehabilitacji niewidomych, słabo widzących dzieci*. Warszawa WSPS.
10. Bieżące publikacje z czasopisma „Szkoła Specjalna”

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	15/5
2	Ćwiczenia	30/25
3	Warsztaty	-/-
4	Praktyka zawodowa	-/-
5	Seminarium	-/-
6	Inne:	-/-
Suma godzin		45/30

24. Suma wszystkich godzin:	45	25. Liczba punktów ECTS:	3
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:	1,8	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:	1,2

Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
W	bdb	Student posiada bardzo obszerną wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej, w tym na temat inkluzji, edukacji i opieki nad osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami
	db+	Student posiada obszerną wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej, w tym na temat inkluzji, edukacji i opieki nad osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami
	db	Student posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej, w tym na temat inkluzji, edukacji i opieki nad osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami
	dst+	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej, w tym na temat inkluzji, edukacji i opieki nad osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami
	dst	Student posiada podstawową wiedzę z licznymi brakami z zakresu pedagogiki specjalnej, w tym na temat inkluzji, edukacji i opieki nad osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami
	ndst	Student nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej, w tym na temat inkluzji, edukacji i opieki nad osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami
U	bdb	Student posiada bardzo wysoki stopień opanowania umiejętności zawodowych takich jak: obserwacja, analizowanie i interpretowanie potrzeb i problemów dzieci wymagających

		specjalnych metod wychowawczych i edukacyjnych, wykorzystywanie w projektowaniu i realizacji pracy z dzieckiem niepełnosprawnym informacji uzyskanych na jego temat od specjalistów (logopedy, pedagoga, lekarza, terapeuty) i rodziców
	db+	Student posiada wysoki stopień opanowania umiejętności zawodowych takich jak: obserwacja, analizowanie i interpretowanie potrzeb i problemów dzieci wymagających specjalnych metod wychowawczych i edukacyjnych, wykorzystywanie w projektowaniu i realizacji pracy z dzieckiem niepełnosprawnym informacji uzyskanych na jego temat od specjalistów (logopedy, pedagoga, lekarza, terapeuty) i rodziców
	db	Student posiada dobry stopień opanowania umiejętności zawodowych takich jak: obserwacja, analizowanie i interpretowanie potrzeb i problemów dzieci wymagających specjalnych metod wychowawczych i edukacyjnych, wykorzystywanie w projektowaniu i realizacji pracy z dzieckiem niepełnosprawnym informacji uzyskanych na jego temat od specjalistów (logopedy, pedagoga, lekarza, terapeuty) i rodziców
	dst+	Student posiada średni stopień opanowania umiejętności zawodowych takich jak: obserwacja, analizowanie i interpretowanie potrzeb i problemów dzieci wymagających specjalnych metod wychowawczych i edukacyjnych, wykorzystywanie w projektowaniu i realizacji pracy z dzieckiem niepełnosprawnym informacji uzyskanych na jego temat od specjalistów (logopedy, pedagoga, lekarza, terapeuty) i rodziców
	dst	Student posiada niski stopień opanowania umiejętności zawodowych takich jak: obserwacja, analizowanie i interpretowanie potrzeb i problemów dzieci wymagających specjalnych metod wychowawczych i edukacyjnych, wykorzystywanie w projektowaniu i realizacji pracy z dzieckiem niepełnosprawnym informacji uzyskanych na jego temat od specjalistów (logopedy, pedagoga, lekarza, terapeuty) i rodziców
	ndst	Student nie opanował umiejętności zawodowych takich jak: obserwacja, analizowanie i interpretowanie potrzeb i problemów dzieci wymagających specjalnych metod wychowawczych i edukacyjnych, wykorzystywanie w projektowaniu i realizacji pracy z dzieckiem niepełnosprawnym informacji uzyskanych na jego temat od specjalistów (logopedy, pedagoga, lekarza, terapeuty) i rodziców
K	o.	Student jest przygotowany do efektywnego realizowania wyzwań zawodowych w pracy z dziećmi wymagającymi specjalnych metod wychowawczych i edukacyjnych, jest głęboko przekonany o sensie pracy w zespole, współpracy ze specjalistami i rodzicami dziecka z niepełnosprawnością, kieruje się jego dobrem oraz poczuciem odpowiedzialności za jego szeroko rozumiany rozwój
	no.	Student nie jest przygotowany do efektywnego realizowania wyzwań zawodowych w pracy z dziećmi wymagającymi specjalnych metod wychowawczych i edukacyjnych, nie ma przekonania o sensie pracy w zespole, współpracy ze specjalistami i rodzicami dziecka z niepełnosprawnością, nie kieruje się jego dobrem oraz poczuciem odpowiedzialności za jego szeroko rozumiany rozwój
28. Uwagi:		